

[Finansministeren]

Statsbudgettets største udgiftspost er renter af statsgælden. Renteudgiften udgør omtrent 52 mia. kr. Til sammenligning er udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge 25 mia. kr., bloktilskud til kommunerne 30 mia. kr. og folkepension knap 35 mia. kr.

Rentebyrden er en arv fra de hastigt voksende underskud i årene frem til regeringsskiftet i efteråret 1982. Denne uholdbare udvikling blev rettet op gennem en stram finanspolitik, således at statsbudgettet stort set har balanceret siden midten af 1980'erne. Renteudgifterne er stabiliseret, og deres relative betydning er følgende aftagende.

Alligevel svarer renteudgifterne i dag til, at mere end hver anden kildekattekrone til staten går til forrentning af gammel gæld. Det bør være en stærk påmindelse til os alle om ikke igen at lade udgifterne løbe løbsk eller bevilge hinanden skattelettelse uden dækning i økonomien.

Vi er nået til vendepunktet. Nu gælder det om at holde fast, så rentekurven for alvor vender. Renteudgifternes tyngde kan kun mindskes gennem fremgang i økonomien, samtidig med at nye store budgetunderskud undgås. Der er ingen vej uden om en fortsat stram udgiftspolitik.

Det personalepolitiske program

Regeringen fremlagde sidste år et personalepolitisk program, hvis sigte er en gradvis tilpasning af personaleforbruget til fremtidens arbejdsstyrke. Programmet er indarbejdet i finanslovsforslaget for 1990.

Statens samlede personale reduceres med 1,5 pct. Dette opnås, selv om der samtidig gives delvis kompensation for nedsættelsen af arbejdstiden pr. 1. september 1990 og afsættes øget personale til bl.a. en styrket uddannelsesindsats over for de langvarigt ledige.

En del af personalereduktionen sikres gennem afbureaukratisering. Der budgetteres med en reduktion på 700 årsværk i 1990, stigende til næsten 3.000 i 1993, når afbureaukratiseringsplanen er fuldt gennemført.

I øvrigt sker der generelt en reduktion af personalebevillingerne. Det største bidrag ydes af produktivetsforbedringer. De senere års bestræbelser for at øge produktiviteten i statens styrelser og institutioner gennem ny teknologi, bedre arbejdsgange m.v. videreføres med uformindsket styrke.

Stramning af investeringsprogrammet

De offentlige investeringer, der for størstedelens vedkommende foretages af kommuner og koncessionerede selskaber, samordnes. Derved sikres, at det samlede investeringsomfang afpasses efter de samfundsøkonomiske muligheder.

Selv om der er indarbejdet en række besparelser, forventes de samlede offentlige investeringer i såvel 1989 som 1990 at blive lidt højere end i 1988. For statens vedkommende fastholdes et nogenlunde uændret investeringsniveau.

Besparelser på 8 mia. kr.

Fastholdelse af et uændret udgiftsniveau kræver besparelser af størrelsesordenen 8 mia. kr. i 1990. I modsat fald vil udgifterne automatisk øges allerede som følge af de væksttendenser, der er indbygget i nugældende lovgivning og udgiftsordninger.

Gennemførelsen af det personalepolitiske program og stramningen af investeringsprogrammet vil bidrage med en del af de nødvendige budgetforbedringer.

Subsidier til bolig og kollektiv trafik nedtrappes. Også på erhvervsstøtteområdet sker der en forenkling og effektivisering af subsidieordningerne.

Investeringspuljen og en række andre internt statslige tilskudsordninger afskaffes. De kan undværes i lyset af de muligheder for rammestyring og opsparring til senere investeringer, der er indført som led i moderniseringen af statens bevillings- og økonomistyring.

Der foreslås i øvrigt gennemført effektiviseringer og omprioriteringer på en række områder for at tilpasse nye eller stigende udgifter til et uændret samlet udgiftsniveau. Endelig er der på en række områder budgetreguleringer, for hvilke konkrete spareforslag endnu ikke er indarbejdet.

De kommende års udgiftspolitik

Gennemførelsen af regeringens handlingsplan forudsætter en stram udgiftspolitik. De samlede offentlige udgifter skal nedbringes med i alt 13,5 mia. kr. over fire år.

Midlerne hertil er en konsekvent videreførelse af den påbegyndte nedtrapping af personale og øvrige driftsudgifter. Dette skal kombineres med en aktiv og fordomsfri indsats over for væksten i indkomstoverførslerne.

Statens udgifter skal reduceres med i alt 6 mia. kr. over fire år. Gennemførelsen af regeringens 4-årige personaleprogram vil yde det